

יום ג', י"ח באייר תשס"ו (16 במאי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

על יום הרצל ל"ג בעומר ומה שביניהם

בשבוע האחרון, ציינו בישראל את **יום הרצל** מתוקף חוק שנחקק בכנסת ה-16. ביום זה, מקיימים מספר טקסים ממלכתיים הקשורים באיש הרצל ובמורשתו. בנימין זאב הרצל, "**חוזה המדינה**", כותב את חזונו על המדינה היהודית עוד בשלהי המאה ה-19 ומגיש בעצם את אחת הפלטפורמות המדיניות המעשיות המובילות ישירות לכינונה של מדינה ישראל. הרצל מבטא בעצם את החיות הלאומית של ישראל. בספרו "**מדינת היהודים**", הוא משרטט את הגבולות של אותה מדינה שבדרך, ובעצם מחייה את הלאומיות היהודית-ציונית וסוחף אחריו רבים אחרים.

ל"ג בעומר, שחל היום, הוא לא רק חג "דתי" עם משמעויות הילכתיות למנהגים השונים שאנו נוהגים בימי הספירה ולא רק מסר האור. התנועה הציונית הכניסה את **בר-כוכבא** כאישיות הקשורה ל"ג בעומר (לעומת **ר' שמעון בר יוחאי**, שזהו יום פטירתו על-פי המסורות). וממנו הובילה ערכים לאומיים מל"ג בעומר.

במאה ה-2 לספירה, בתקופת השלטון הרומי בארץ ישראל, היו ימי ספירת העומר קשורים לתחילתו של מרד בר כוכבא (132 – 135 לספירה). רבי עקיבא היה מנהיגו הרוחני של המרד, ושמעון בר כוכבא – מנהיגו הצבאי. יש הסבורים כי ל"ג בעומר מציין ניצחון של אנשי בר כוכבא על הרומאים, ולכן נקבע כיום שמחה, שבו מפסיקים את מנהגי האבלות של ספירת העומר.

הגמרא בירושלמי מתארת את המחלוקת בין ר' עקיבא לחכמים בנוגע למעמדו של בר כוכבא. "תני ר' שמעון בן יוחי עקיבה ר' היה דורש 'דָּרָךְ **כוכב מיעקב**' [במדבר כ"ד]: 'דָּרָךְ כוזיבא מיעקב'. ר' עקיבה כד הוה חמי בר כוזבה הוה אמר דין הוא מלכא משיחא. אמר ליה ר' יוחנן בן תורתא: עקיבה! יעלו עשבים בלחיך ועדיין בן דוד לא יבא." [מסכת תענית פרק ד' הלכה ה']

רבי עקיבא עוזר לבר כוכבא להוביל מהלך לאומי בעם ישראל ע"י נתינת גיבוי רוחני לבר כוכבא. כל מנהיג פוליטי בעם ישראל, למעט בודדים כמו משה ושמואל, היה לצידם גם מנהיג רוחני. **דוד ונתן, אחאב ואלישע**. רבי עקיבא, התנא האלוקי, הכריז וקרא על בר כוזיבא "דין הוא מלכא משיחא" [= דין הוא שהוא, בר-כוזיבא, מלך המשיח!]. ונשאלת השאלה: כיצד אירעה טעות כה מרה לגדול חכמי ישראל? מה היתה הטעות לכאורה של רבי עקיבא?

ר"י אברבנאל בספר '**ישועות משיחו**' מבאר, כי הכרזת רבי עקיבא על בר כוזיבא "דין הוא מלכא משיחא", לא היתה הכרזה על היות בר כוזיבא משיח בן דוד, אלא על היותו משיח בן יוסף. הרקע אשר גרם לקביעתו זו היה "כשראה רבי עקיבא הנסים והגבורות אשר עשה בר כוזיבא בכל ארצות הרומיים, חשב בלבו שהוא שליח ההשגחה, משיח אלקי יעקב - לענין המלחמות ונקמת האוייבים בלבד. רבי עקיבא לא חשב שיהיה בר כוזיבא. מלך המשיח, (כי הנה בן כוזיבא לא נתעסק כלל בביתר בדבר המשפט, שהוא דבר מיוחד במלך המשיח.) אבל היתה מחשבתו של ר"ע שהיה בן כוזיבא חפצו של הקב"ה ושעשהו לנקום עמו ודם עבדיו. והנה, שלוחי הקב"ה להחריב את שונאיו יקראו

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי** בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ג', י"ח באייר תשס"ו (16 במאי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

משיחים ועבדי ה', כמו שנקרא נבוכדנצאר 'עבדי', ועל כורש מפני שהחריב בבל נאמר: "כה אמר ה' למשיחו כורש..." ולכן היה ר' עקיבא נושא כליו, ר"ל כלי מלחמתו, לפי שלא שיער עניינו בדבר המשפט ולימוד התורה, כמו שעתיד להיות משיח בן דוד. אבל לענין מלחמות בלבד עשאו משיח אלוקים. אמנם, שאר חכמי ישראל לא קיבלו ממנו שיהיה זה [אף] משיח בן יוסף. לכן היו אומרים לו: "עקיבא יעלו עשבים בלחייך ועדיין אין בן דוד בא", ר"ל אתה תמות ותקבר ויצמחו העשבים עליך שנים רבות קודם שיבא משיח בן דוד, וידוע הוא שמשיח בן יוסף יבא סמוך למשיח בן דוד ופנה דרך לפניו. ומי יודע אם לא בעוון זה נתפס רבי עקיבא במותו, שהיתה מיתתו יותר קשה ממיתת שאר הרוגי מלכות." עכ"ל.

גם הרצל (שנולד ב- 10 במאי 1860 למנינם, ותאריך זה בלוח שלנו אינו אחר מ... "ל"ג בעומר!) נקרא ע"י הרב קוק 'משיח בן יוסף' בהספד הגדול שלו על הרצל, אולי לא מפורש אבל הרב קוק רואה בהרצל את תחילת המהלך הגשמי של הגאולה.

ובעצם מה הקשר לפרשת השבוע, פרשת "אמור" שנקראה בשבת שבין 2 התאריכים הללו – 'יום הרצל' ול"ג בעומר? בפרשה מוצגת פרשת המועדות במעגל השנה. נקודת מבט אחרת על חגי ישראל – זו של התנועה הציונית - ראוה בחגי ישראל פלטפורמה להעברת מסרים בחברה הישראלית. מתוך מגמה מכוונת לזניחת המסורות אל עבר דת אזרחית בנוסח הבן-גוריוניסטי, למעשה הם השתלטו על חגי ישראל השונים והכניסו בהם מסרים שלא תמיד תואמים לחלוטין את מה שהתכוונו חז"ל.

כדוגמא לכך - חג השבועות, שיחול בעוד כשבועיים וחצי. התנועה הציונית הקיבוצית מובילה אותו כחג הביכורים, חג האדמה והארץ, לעומת הקו המסורתי יותר של ביכורים כהכרה בה' שכל מה שניתן לאדם בארץ בא ממנו ובברכתו, כמו שכתוב שם בפרשת הביכורים: "וַיְבָאֵנוּ אֶל-הַמָּקוֹם הַזֶּה; וַיִּתֶּן-לָנוּ אֶת-הָאָרֶץ הַזֹּאת, אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ. וְעַתָּה, הִנֵּה הֵבֵאתִי אֶת-רֵאשִׁית פְּרִי הָאֲדָמָה, אֲשֶׁר-נָתַתָּה לִי ה'; וְהִנַּחְתּוּ לִפְנֵי ה' אֱלֹקֶיךָ, וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לִפְנֵי ה' אֱלֹקֶיךָ. וְשִׂמַּחְתָּ בְכָל-הַטּוֹב, אֲשֶׁר נָתַן-לְךָ ה' אֱלֹקֶיךָ--וּלְבֵיתְךָ. אֶתָּה, וְהַלְוִי, וְהַגֵּר, אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ." [דברים כ"ו 9-11]

המטרה היא למצב את ה' בעולם ולקשור אותו ישירות לעולם המעשה, ולא להשאיר אותו מנותק ממנו רוחני בלבד, לא מחובר למציאות.

פרשת המועדות מציגה לנו את המטרה האמיתית של המשכן, הקרבת הקורבנות באופן סדיר ומסודר, מקבע את מערכת היחסים הפורמליסטית-טקסטית בין עם ישראל לבורא עולם. זה בא כאן במקום הזה אחרי שכבר הוקם המשכן והמלאכות נלמדו ע"י אהרון ובניו. המועדות והמשכן באים לייצב סדר יום, מעגל שנה בחיים של עם ישראל, מתחילים בפסח וחג המצות, דרך עצרת (שבועות) ובהמשך זיכרון תרועה של ראש השנה, ועינוי הנפש של יום הכיפורים, חג הסוכות ושמיני עצרת: כל אלו מהווים את מעגל השנה היהודי. התחייה הלאומית של עם ישראל שהחלה עוד במשיח בן יוסף הראשון, בר

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שלישי בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ג', י"ח באייר תשס"ו (16 במאי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

כוכבא, דרך המשיח בן יוסף השני, בנימין זאב הרצל, שניהם רצו לטפל בבעיות הדור כפי שהם הבינו את הצרכים של עם ישראל.
המועדות שמעצבות את חיינו הלאומיים צריכים להמשיך לשמור על הקשר הטבעי הראשוני שלהם עם הקב"ה בכל זמן. אנו צריכים להמשיך אותם המהלכים הלאומיים הנובעים מאותם המסרים של חגי ישראל ולא לזנוח אותם בתוך המאבקים החברתיים והבטחוניים, כדי שנוכל להגיע לגאולה השלמה.

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שלישי בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל